

ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
Executive leadership that affects the personnel management in
educational institutions. Under the PrachuapKhiri Khan
Primary Educational Service Area Office 2

ณัฐริกา ประเสริฐสาย¹ และ พิกอบ วังเงิน²

Nattarika Prasertsai¹ and Pipob Vachungngern²

^{1,2}มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

^{1,2}Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

E-mail :¹ Nattarika_banana@hotmail.com, ²Pipobvachungngern@gmail.com.com

Received February 12, 2022; Revised March 5, 2022; Accepted March 17, 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 294 คนได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที ค่าเอฟ และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ แอลเอสดี

ผลการวิจัย (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เพื่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร; คุณภาพการปฏิบัติงานของครู; เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

Abstract

The objectives of this research were 2 (1) to assess the leadership of administrators affecting the quality of performance of teachers in educational institutions. Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2 (2) to compare the leadership of administrators affecting the quality of performance of teachers in educational institutions. Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2, classified by school size This research is quantitative research. The sample group consisted of 294 teachers under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, obtained by simple random sampling. The instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics used for data analysis consisted of percentage, mean, standard deviation. T-value analysis and F-value analysis and comparison of individual differences LSD

The results of the research (1) The opinion about the level of executive leadership that affects the overall quality of work was at the highest level. of teachers in schools Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2, classified by different school sizes, it was found that the leadership of administrators affecting the quality of work performance was significantly different at the .05 level. Should study the leadership of administrators that affect the quality of performance of teachers in other educational institutions. There should be a study on the factors affecting the performance of improving the quality of teacher performance in educational institutions. Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2

Knowledge from this research It is helpful to develop executive leadership that affects the quality of teacher performance in schools. for effective school administration

Keywords: Leadership of Administrators; Teacher Performance Quality; Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยในประเทศทุกคนที่รัฐบาลต้องส่งเสริมให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุก ช่วงทุกระดับให้มีความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้าน เพื่อก่อให้เกิดเป็นต้นทุนทางปัญญาที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทักษะ และคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ ประเทศไทยมุ่งเน้นความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการ พัฒนาประเทศมาโดยตลอด โดยส่งเสริมจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค ในการศึกษาที่มีคุณภาพ ครูในฐานะที่เป็นวิชาชีพและเป็นปวงชนียบุคคลของสังคมนั้น มีบทบาทและความสำคัญ ต่อสังคมอย่างมาก เนื่องจากครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าในทุกยุคทุกสมัย การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาชาติบ้านเมืองนั้นครูจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาของโรงเรียน (ผกามาศ บัวพงษ์, 2564)

การมีภาวะผู้นำไม่ใช่ปัจจัยเพียงอย่างเดียวที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างคนและการพัฒนาบุคลากรประการสำคัญอีก คือ สิ่งแวดล้อมของความคิดและการทำงานเรื่องสิ่งแวดล้อมความคิดและงานเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเรื่องนี้มีอิทธิพลต่อการหล่อหลอม กล่อมเกล้าและ การพัฒนาศักยภาพแห่งตัวตนที่ส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมในการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาความสามารถใน การทำงานที่เชื่อมระหว่างตัวตนแต่ละคนกับงานที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต (กรรณิการ์ ทองใบ, 2564)

จากความสำคัญของการก้าวเข้าสู่ยุคปัจจุบันทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เห็นความสำคัญ และตระหนักการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา และการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรแสดงบทบาทผู้นำในลักษณะต่าง ๆ มีการวางแผน การดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีการนำการ บริหารจัดการระบบคุณภาพมาใช้ในการบริหารงานเพื่อประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น ทั้งนี้การบริหารงานในองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เนื่องจากสังคมเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่มีการปรับตัวอย่างรวดเร็ว ความร่วมมือกันทำงานเป็นทีมจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงาน และช่วยให้องค์กรมีคุณภาพสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อทราบข้อมูลการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนเป็นทางในการพัฒนาครูให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การบริหารงานและการทำงานที่มีคุณภาพก้าวสู่ความเป็นมาตรฐานได้อย่างมีความสุข และยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

วิไลวรรณ แสงจันทร์ (2556) ในการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารภาวะผู้นำกับการบริหารมีความแตกต่างกันในด้านกระบวนการอยู่ภายใต้บริบทเดียวกันคือการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายดังคำกล่าวของโควิทซ์ที่กล่าวว่าการบริหารคือประสิทธิภาพที่จะได้บันไดของความสำเร็จภาวะผู้นำจะพิจารณาว่าบันไดนั้นได้วางพาดอยู่กับกำแพงที่ถูกต้องซึ่งพิจารณาได้ว่าผู้นำคือตัวบุคคล (ตัวผู้บริหาร) ส่วนภาวะผู้นำมุ่งเฉพาะพฤติกรรมของผู้นำภาวะผู้นำเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องมือในการบริหารของผู้นำเป็นสิ่งที่สร้างพัฒนาขึ้นได้ในทุกตัวคนนั้นก็คือการสร้างศรัทธาบาบามีให้เกิดขึ้นในตัวเองโดยบทบาทหน้าที่แล้วผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในขณะที่ผู้นำอาจจะไม่ใช่ผู้บริหารเพราะฉะนั้นผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จสูงสุดจะต้องเป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำจะบริหารงานโดยอาศัยอำนาจตามชอบเขตหน้าที่ที่ระบุตามกฎหมายและชอบเขตเท่านั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู

คุชกรัตน์ โกสุมภักดิ์ (2558) ได้ทำการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติที่ใช้ชื่อเรียกว่า "ภาวะผู้นำแบบดุลยภาพ" เป็นภาวะผู้นำพื้นฐาน 4 รูปแบบ ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง คุณภาพการปฏิบัติที่ใช้ชื่อเรียกว่า "ภาวะผู้นำแบบดุลยภาพ" เป็นทฤษฎีภาวะผู้นำพื้นฐาน 4 รูปแบบ และนำมาทำการสังเคราะห์จุดเด่นทางความคิดเห็นและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับยุคปัจจุบัน ดังนี้ 1) ด้านผู้นำเชิงจริยธรรม 2) ด้านผู้นำดิจิทัล 3) ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนา 4) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

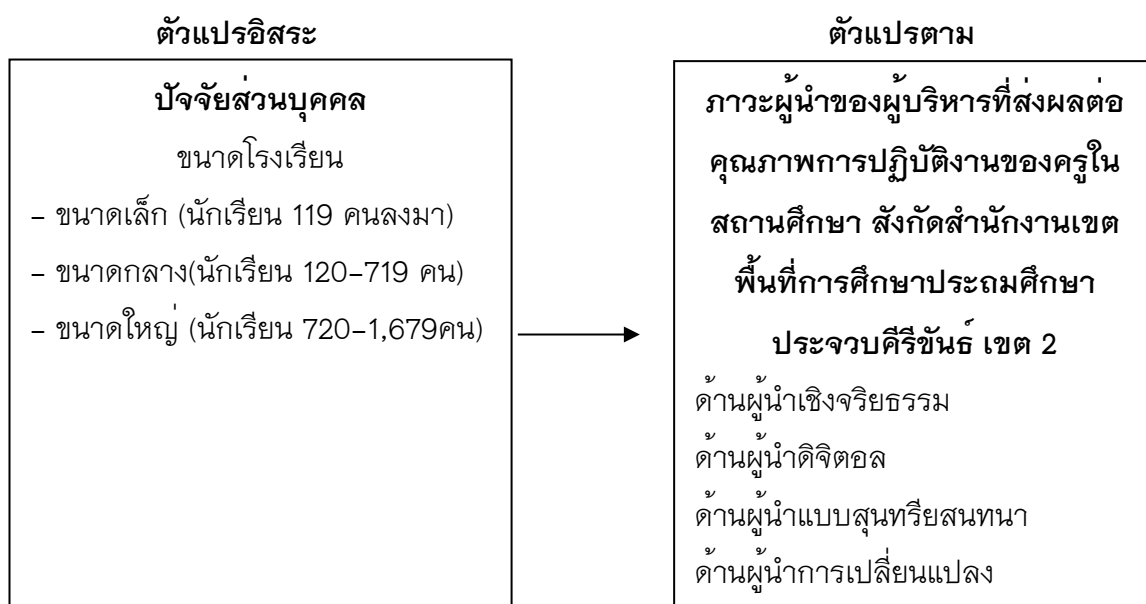
เดมมิ่ง (Deming, 1986 อ้างอิงในเกียรติพงษ์ อุตมธนะธีระ, 2565) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการ ที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA)การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ

โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหาร 4 ประการ คือ การวางแผน การมอบความรับผิดชอบ การสร้างแรงจูงใจ และการกำกับติดตาม ผู้บริหารควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างทางการบริหาร เช่นหน้าที่ทางการบริหาร หลักเกณฑ์ทางการบริหารที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้การให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำให้ผู้บริหารต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารที่ช่วยให้องค์การประสบผลสำเร็จทางการบริหาร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงบประมาณด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 เนื่องจากคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมนักทฤษฎีบริหาร จึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร องค์กรประกอบ หรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อกันในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

จากการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยสังเคราะห์จากการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสมกับสภาพ และตอบสนองกับความต้องการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ใน 4 ด้านคือได้แก่ 1.ด้านผู้นำเชิงจริยธรรม 2.ด้านผู้นำดิจิทัล 3.ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนาและ 4.ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย เชิงปริมาณพื้นที่วิจัย ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีโดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 89 โรงเรียน จำนวนครูผู้สอน 1,099 คน (ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัด สพป. ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณ จากสูตร ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 294 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม

1.2 ศึกษารูปแบบการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

1.4 ออกแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ สังเคราะห์ และผ่านการประเมินการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

1.5 สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ให้ครอบคลุมภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษามีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 20 ข้อ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามใน ช่องที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด ซึ่งลักษณะมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

1.6 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้อง ความสอดคล้องของข้อคำถาม ตรวจสอบความเป็นปรนัยของภาษาเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมโดยใช้สูตร (Index of Item-objective Congruence: Od) การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ ส่วนข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ลงมา เป็นข้อคำถามที่ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือตัดออกเพราะใช้ไม่ได้

1.8 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วซึ่งมีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ ทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient; α) ซึ่งการประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่าค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน โดยอาศัยกระบวนการและวิธีการของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งใช้ความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบสอบถามและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ทำการแจกแบบสอบถามกับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ตามที่ได้กำหนดไว้ในวิธีสุ่มตัวอย่าง โดยให้ตัวอย่างตอบแบบสอบถามได้อย่างอิสระ
2. เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความสอดคล้องของคำตอบในแบบสอบถามทุกประเด็นและทุกฉบับ
3. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบเรียบร้อยแล้วมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อเตรียมการสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่

การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาแตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA: F-test และ LSD. (Least-significant different) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาแตกต่างกัน และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Fisher's LSD procedure (Least-Significant Difference)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่สอนขนาดกลาง (นักเรียน 500–1,499 คน) จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 รองลงมา ขนาดเล็ก (นักเรียน 1–199 คน) จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 และขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,500–2,499 คน) จำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 12.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ คุณภาพการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1.ด้านผู้นำเชิงจริยธรรม	4.58	0.47	มากที่สุด	1
2.ด้านผู้นำดิจิทัล	4.49	0.49	มากที่สุด	2
3.ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนา	4.38	0.48	มากที่สุด	3
4.ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.37	0.48	มากที่สุด	4
รวม	4.45	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 ความเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ด้านโดยมีระดับความเห็นด้านผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือด้านผู้นำดิจิทัล ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนา และด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกันจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1.ด้านผู้นำเชิงจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.553	2	.776	3.590	.029*
	ภายในกลุ่ม	62.930	291	.216		
	รวม	64.483	293			
2.ด้านผู้นำดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	.521	2	.261	1.083	.340
	ภายในกลุ่ม	70.044	291	.241		
	รวม	70.566	293			
3.ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนา	ระหว่างกลุ่ม	.067	2	.034	.147	.864
	ภายในกลุ่ม	66.642	291	.229		
	รวม	66.709	293			
4.ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	.850	2	.425	1.868	.156
	ภายในกลุ่ม	66.212	291	.228		
	รวม	67.062	293			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.235	2	.118	.712	.492
	ภายในกลุ่ม	48.096	291	.165		
	รวม	48.331	293			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 คุณภาพการปฏิบัติงานด้านผู้นำเชิงจริยธรรม ด้านผู้นำดิจิทัล ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนา ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาพรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับความเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำ

ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีระดับความเห็นด้านผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือด้านผู้นำดิจิทัลด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนาและด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของนาตยา ทับยาง (2562) การปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผล การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่จะเกิดแก่ผู้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา หนูงาม (2563) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ระดับของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธยาน์ ทับทอง (2562) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันพบว่า มีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธยาน์ ทับทอง (2562) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ควรส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเอง มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ วางแผนการปฏิบัติงาน ประพฤติตนเป็นอย่างดี ยึดหลักธรรมาภิบาล เสริมแรงครู ส่งเสริมให้ครูทำผลงานที่เป็นเลิศ และกำหนดมาตรฐานปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์สารสมศรี (2562) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิสา แหะหิม (2563) การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูลผลการวิจัย พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 และครูที่มีวุฒิการศึกษาและขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ความรู้จากการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือได้แก่ 1.ด้านผู้นำเชิงจริยธรรม 2.ด้านผู้นำดิจิทัล 3.ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนา 4.ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังแผนภาพที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ด้านผู้นำเชิงจริยธรรม หลักการที่ยึดถือจริยธรรมเป็นหลัก โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ตัดสินใจโดยใช้หลักธรรมาภิบาล รวมถึงนำหลักการครองตน ครองคน ครองงาน มาใช้ในการบริหารงาน เพื่อเป็นแบบอย่างและสร้างความไว้วางใจ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความ

นำเชื่อถือและความเคารพต่อตัวผู้บริหารและองค์กร จนทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการสร้างบรรยากาศองค์กรที่ดี

ด้านผู้นำดิจิทัล ผู้บริหารมีความทันสมัยและเปิดใจต่อความเปลี่ยนแปลงมีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีการใช้เทคโนโลยีในการเปิดรับข้อมูล ความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา มีการให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการบริหารองค์กรและมีการนำองค์กรสู่ความก้าวหน้าทันสมัย ทันเหตุการณ์ รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอนาคต

ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนา ผู้บริหารมีการรับฟังและเคารพความคิดเห็นของครู มีศิลปะในการสื่อสารข้อมูล ใช้ภาษาพูดคุยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม พร้อมกับมุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เพื่อที่จะสามารถกระตุ้น และให้ผู้ตามเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารดำรงตนเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนที่พึงประสงค์ในการทำงานร่วมกันในองค์กร

ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารมีการฝึกอบรมคุณภาพการปฏิบัติงานของครู มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวทางในการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูทำงานได้อย่างมีคุณภาพ มีการแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ มีวิธีการใหม่ เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลง และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัย (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการวิจัย (2) ด้านผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ด้านผู้นำแบบสุนทรียสนทนาควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ควรมีศิลปะในการสื่อสารข้อมูล ใช้ภาษาพูดคุยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมควรมีการกระตุ้น และให้ผู้ตามเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
2. ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรมีการแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ มีวิธีการใหม่เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลง และควรมีแนวทางในการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูทำงานได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
2. หากมีขอบเขตระยะเวลาพอควรเพิ่มเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึก หรือ การจัดสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายหรือเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติพงษ์ อุดมชนะธีระ. (2565). วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) หรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle). สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2564, จาก <https://www.iok2u.com/index.php/article/innovation/240-pdca-cycle-deming-cycle>
- ณัฐธยาน์ ทับทอง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์, 9(2), 15-24.
- ดุขฎิรัตน์ โกสุมภศิริ. (2558). ภาวะผู้นำแบบดุลยภาพ: ภาวะผู้นำศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2564, จาก <https://bit.ly/2K5JgU5>
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ขาว ฟาง.
- นาคยา ทับยาง (2562) การปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิมล โชติธนอธิวัฒน์. (2560). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์และคณะ.(2560).ครูศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครู. พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. (2564). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัด สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2564,จาก <https://www.pkn2.go.th/inhopkn2.php>.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). *ภาวะความเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2560). *การบริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีประสิทธิผล*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). อุบลราชธานี: บงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- อภินันท์ จันตะนี.(2550). *สถิติและการวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. 5th ed. New York: Harper&Row.